Poradnik Młodego Drwala cz.13

Dodano: 12.02.2022

Dobór metody ścinania drzewa zależy od wielu czynników. W naszym cyklu opisujemy dzisiaj przygotowanie stanowiska roboczego oraz techniki dotyczące najcieńszych drzew, których średnica pnia w miejscu cięcia nie przekracza 15 - 20 cm.

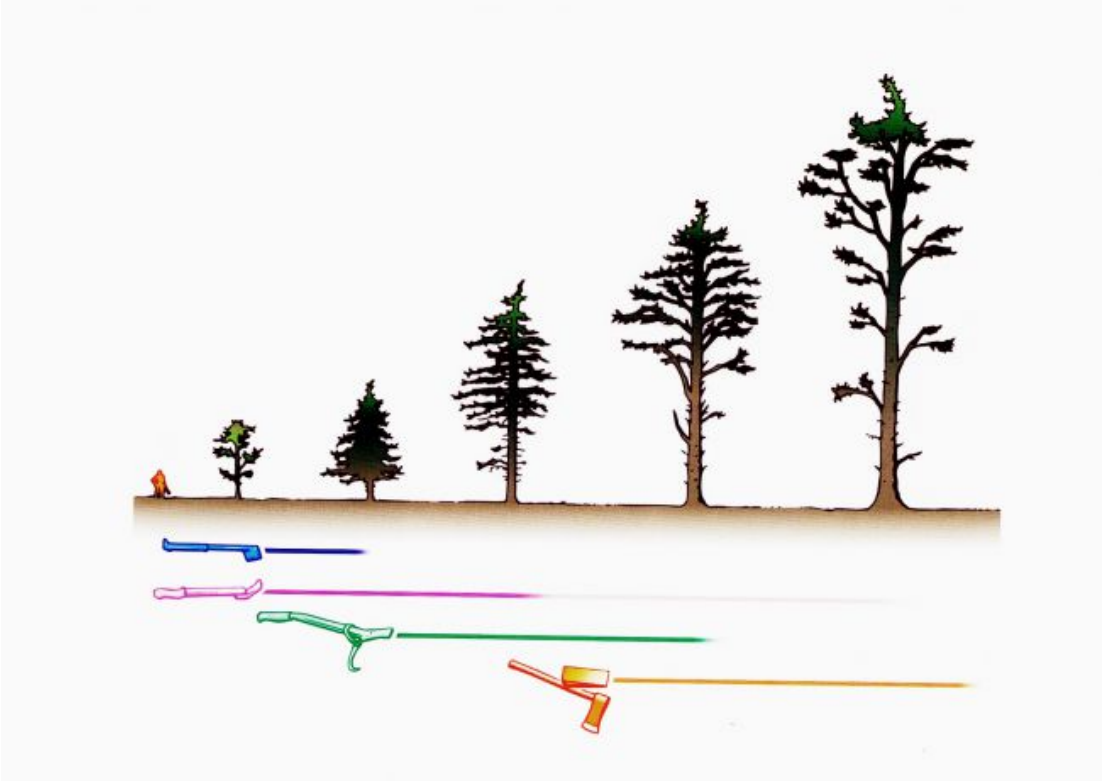

Na początku muszę wyjaśnić kilka pojęć. Po pierwsze - użyteczna długość prowadnicy jest to ta część prowadnicy, którą wykorzystujemy do ścinki. Zawsze wchodzi ona w drewno, bierze udział w cięciu. Średnica pnia w miejscu cięcia jest średnicą naszego ścinanego drzewa, na której poprowadzony zostanie rzaz ścinający. Tyle słowem wstępu.

Przed rozpoczęciem ścinki

W poprzednich odcinkach mówiliśmy o odpowiednim przygotowaniu powierzchni, sprzętu, pracownikach. Znamy parametry naszego pniaka, jak ma on wyglądać po ścince, jak mamy prowadzić szlaki technologiczne. Co nam jeszcze zostało przed przystąpieniem do ścinki?

Przygotowanie stanowiska roboczego, inaczej mówiąc miejsca przy naszym obalanym drzewie oraz odpowiednich narzędzi pomocniczych.

W drzewostanach młodszych klas wieku, bądź takich, które nie oczyściły dostatecznie pnia z gałęzi należy pamiętać o podkrzesaniu tych gałęzi, które przeszkadzają nam w operowaniu pilarką. To samo dotyczy się nadłamanych gałęzi, które mogą zagrażać nam i naszemu zdrowiu - w miarę możliwości należy się ich pozbyć.

Odcięte gałęzie usuwamy z naszego bezpośredniego otoczenia, wyrzucając je najlepiej przed ścinane drzewo, pamiętając o pozostawieniu "czystych" ścieżek oddalania, o których opowiem za moment. Zastanawiacie się dlaczego przed drzewo? Dlatego, ponieważ przed nim już raczej żadnych prac nie będziemy prowadzić. Odrzucając gałęzie w bok albo nie daj Boże pod inny pień będziemy musieli je ponownie przerzucać, gdy będziemy chcieli takie zasypane drzewo ściąć.

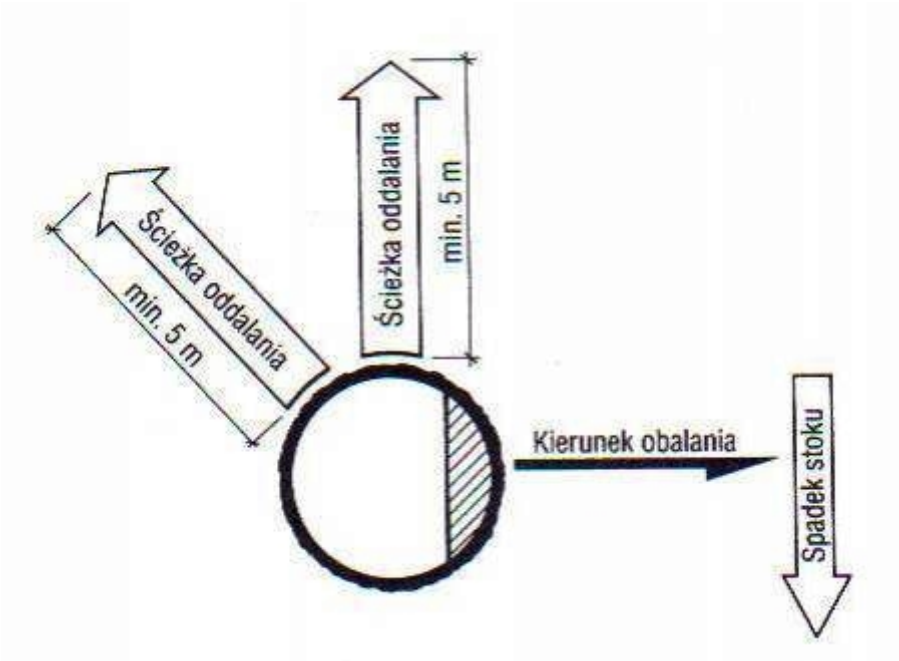
Dalej usuwamy podszyt i podrost przy samej ziemi na płasko, tak aby pozostające pniaki nie uszkadzały opon maszyn, które będą po nas zrywały drewno

Ścieżki oddalania

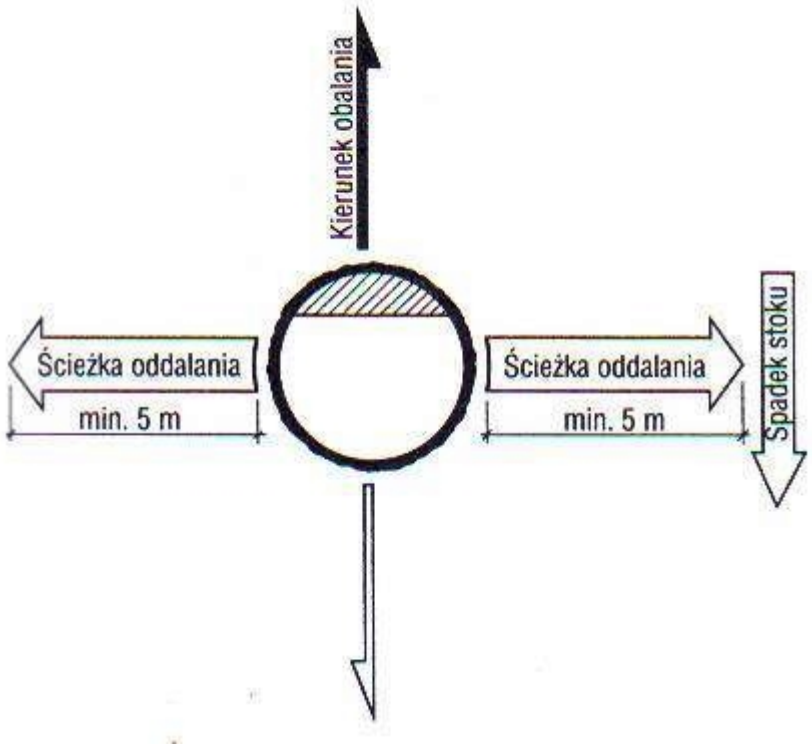
Miejsce założenia ścieżek oddalania zależy od warunków terenowych w których pracujemy oraz od kierunku obalania. Zasadniczo wyróżniamy trzy typy - ścieżki oddalania w płaskim terenie oraz ścieżki oddalania w górach. Każda z nich powinna mieć tą samą, oczyszczoną z wszelkich gałęzi lub przeszkód długość 5 metrów. Różne są jednak kąty, pod którymi one biegną w stosunku do kierunku obalania.

Ścieżki górskie dzielą się jeszcze ze względu na kierunek obalania na: ścieżki obalania zakładane podczas ścinki w dół lub górę stoku albo na ścieżki zakładane podczas obalania drzew po warstwicy. Tradycyjnie zaczniemy od opisywania tych ostatnich.

Obalając drzewa po warstwicy pamiętajmy, że prawdopodobnie stoczy się ono w pewnym stopniu. Dlatego nigdy w górach nie wychodzimy przed rzaz podcinający - zawsze uciekamy w górę stoku. Kąt pomiędzy osią ścieżki oddalania, a kierunkiem obalania wówczas powinien wynosić około 90° albo 135° w górę stoku, od pnia.

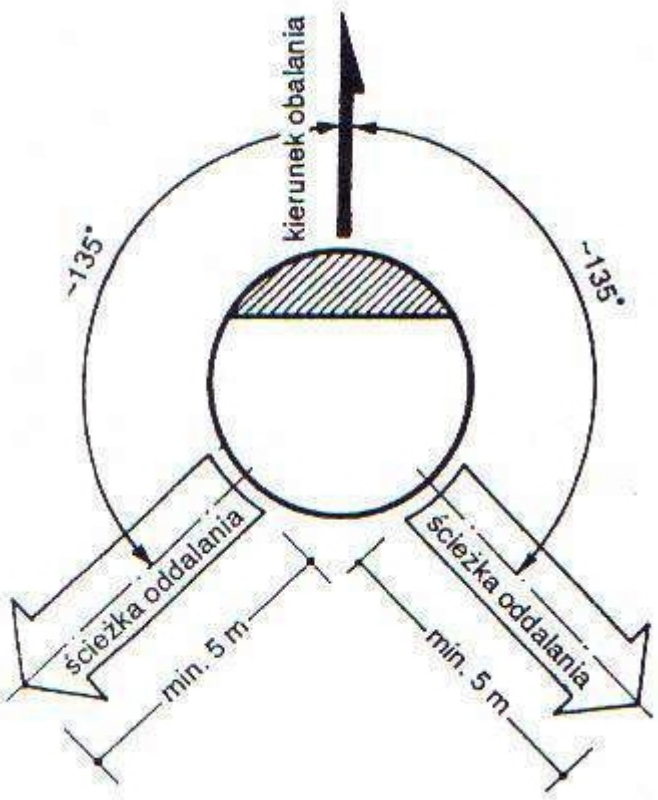

Obalając drzewa w górę lub w dół stoku uciekamy zawsze po warstwicy, pod kątem 90° w lewo albo prawo od pnia, w zależności, po której stronie skończyliśmy nasz rzaz ścinający. Pamiętajcie aby po jego wykonaniu nigdy nie przechodzić przez oś drzewa! Jest to bardzo niebezpieczne, ze względu na zagrożenie odskoczenia albo osunięcia się pnia.

Pozostały nam drzewa na nizinach - czyli większość ścieżek, które stosujemy. Tutaj sprawa również jest banalnie prosta ale niestety bardzo często bagatelizowana przez drwali. Ścieżki powinny być zakładane pod kątem 135° w bok do tyłu od upadającego pnia po lewej albo prawej jego stronie.

Przypominam również o nieprzechodzeniu przez oś pnia po założeniu rzazu ścinającego. Jest to błąd, za który wielu ludzi musiało zapłacić największą cenę - swoje życie

Nabiegi korzeniowe

Przed usunięciem nabiegów korzeniowych należy ustalić z jakim ich rodzajem mamy do czynienia. Wyróżniamy nabiegi obojętne, przeszkadzające oraz pomocnicze. Nabiegi pomocnicze, to takie, które pomagają drwalowi wpłynąć na kierunek obalania drzew. Najczęściej występują po bokach zawiasy albo z tyłu pnia. Ich zazwyczaj nie usuwamy. Pozwala to precyzyjniej obalić drzewo, oraz dzięki nim oszczędzamy czas (nie musimy tracić czasu aby je usuwać) oraz pieniądze (nie usuwając ich nie wypalamy paliwa). Tych nabiegów usuwać nie wolno.

Nabiegi przeszkadzające występują najczęściej w miejscu zakładania rzazu kierunkowego - podcinającego. Należy je bezwzględnie usunąć. Budowa i struktura drewna w tym miejscu jest inna niż w reszcie pnia. Może ona niekorzystnie wpływać na kierunek obalania, zmieniając go, bądź spowodować rozłupanie pnia w odziomku, co już jest związane ze szkodami finansowymi i stratą w surowcu.

Nabiegi korzeniowe obojętne nie wpływają na kierunek obalania pnia. Są one zwykle przecinane podczas zakładania rzazu ścinającego. Występują zwykle w tylnej części pnia. Przez to, że nie spełniają żadnej roli nie musimy ich usuwać.

Drzewa cienkie

W tej części poradnika wspomnimy o ścince drzew i krzewów do średnicy 20 cm w miejscu cięcia. Tworzą one zazwyczaj podszyt i podrost w naszym drzewostanie, który przed właściwą pracą powinien zostać usunięty. Można je usuwać siekierą, tasakiem, pilarką na wysięgniku albo zwykłą pilarką bez narzędzi pomocniczych. Tak mówi instrukcja, pamiętajmy jednak, aby mieć przy sobie klin, siekierę albo dźwignię ? obracak. Może nam to pomóc zaoszczędzić czas i nasze nerwy.

Drzewa i krzewy do 10 cm średnicy mogą być ścinane jednym rzazem, bez wykonania podcięcia. Przy grubszych stosujemy jeden z poznanych wcześniej rzazów podcinających.

Przed zakładaniem rzazu musimy zlustrować przedpole naszego drzewa, zwrócić uwagę na to, czy w strefie niebezpiecznej nie znajdują się osoby postronne albo zwierzęta. Pamiętamy, że każdą ścinkę i obalenie drzewa sygnalizujemy bezwzględnie okrzykiem - UWAGA!?.

Musimy zwracać uwagę na rzaz ścinający - rozwieranie się płaszczyzn rzazu ścinającego sygnalizuje rozpoczęcie upadku drzewa. Jest to również znak do odejścia od pnia po naszej ścieżce oddalania na bezpieczną odległość min. 5 metrów (w czyszczeniach późnych i trzebieżach II klasy wieku odchodzimy na odległość nie mniejszą niż 1 metr).

Do pniaka wracamy dopiero wtedy, gdy upewnimy się, że nie zagraża nam żadne niebezpieczeństwo (np. zawieszona gałąź itp.).

Jeszcze jedna sprawa. Jak mówi "zielona instrukcja BHP" W przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do utrzymania założonego kierunku obalania, mogących skutkować zagrożeniem bezpieczeństwa znajdującym się na powierzchni pracownikom należy stosować pomocniczo urządzenia linowe. Niestety ten punkt nie jest w wielu przypadkach przestrzegany. Ściągacz linowy - tirfor, powinien być na wyposażeniu każdego zula, a nawet na każdej powierzchni, na której pracuje. Jak się nim posługiwać? O tym opowiem w jednym z kolejnych odcinków naszego poradnika.

Co sobotę będziemy przypominać kolejne części naszego "Poradnika Młodego Drwala":

Cz. 1 - Dlaczego drwale w Polsce nie używają dodatkowego osprzętu?

Cz. 2 - Taśma miernicza

Cz. 3 - Kleszcze do drewna

Cz. 4 - Klupa i inne dodatki w pasie drwala

Cz. 5 - Ostrzenie piły na stojąco

Cz. 6 - Łańcuch i jego parametry

Cz. 7 - Jak prawidłowo naostrzyć piłę?

Cz. 8 - Tankowanie pilarki

Cz. 9 - Elementy bezpieczeństwa w pilarce

Cz. 10 - Jak bezpiecznie obchodzić się z pilarką?

Cz. 11 - Planowanie prac

Cz. 12 - Szlaki operacyjne od podszewki

Cz. 13 - Zanim zaczniesz ścinać

Cz. 14 - Tirfor

Cz. 15 - Ścinka drzew z dźwignią - obracakiem

Cz. 16 - Parametry pniaka

Cz. 17 - Ścinka drzew standardowych

Cz. 18 - Ścinka drzew pochylonych zgodnie z kierunkiem obalania

Cz. 19 - Ścinka drzew pochylonych niezgodnie z kierunkiem obalania

Cz. 20 - Ścinka drzew nietypowych (hubiastych, dziuplastych, z wieloma pniami, z pękniętym pniem, przy liniach energetycznych)

Cz. 21 - Zawieszenia

Cz. 22 - Okrzesywanie

Cz. 23 - Metody Okrzesywania

Cz. 24 - Przerzynka

Cz. 25 - Serwis i utrzymanie pilarki

Cz. 26 - Klin Klinowi nierówny

JH

Komentarze (0)

Nie dodano jeszcze żadnego komentarza.